

Tere tulemast kodanikuühiskonna mõttetalgutele!

Sea end sisse.
Leia sobiv laud.
Ütle lauanaabrile julgelt “tere”!
Kirjuta nimesilt.

Miks me peame just täna
rääkima kodanikuühiskonnast?

Miks ma siin olen?

- Teeme otsuseid koos nendega, keda need otsused mõjutavad, ning nendega arvestades
- Eesti riigil on ca 20 suurt eesmärki, mille poole püüelda. Neist üks on **kodanikuühiskonna arendamine** ehk **teotahtelised kodanikuühendused ning ühiskondlikult aktiivsed elanikud**

Kuidas seda olukorda aastaks 2030 saavutada?

Kodanikuühiskonna programmist juhinduvad:

- Kodanikuühiskonna Sihtkapital toetuste jagamisel
- Siseministeeriumi partnerid oma tegemistes
  - Vabaühenduste Liit
  - Eesti Külaliikumine Kodukant
  - Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik
- Laiemalt teised riigiasutused

Aastaks 2030 on Eestis...

...ühiskondlikult aktiivsed, avatud, haritud ja ettevõtlikud inimesed, kes võtavad vastutust ja osalevad lahenduste elluviimises, mille jälgimise võimalused on neile lihtsaks tehtud.

Riik toetab kodanikualgatusi läbipaistvalt ning on julge proovima uusi lähenemisi, et võimaldada elanikel otsuste tegemises kaasa rääkida.

Suur sõiduplaan

Start

aprillis 2018

- ülevaade olukorrast
- üldised kitsaskohad

Piirkondlikud mõttetalgud

- võimalikud lahendused
- programmi koostamine
- programmi avaldamine

Finiš
nov 2019

Programmi ülesehitus

Tulemusvaldkond: Kodanikuühiskonna arendamine

Tõhus poliitika kujundamine ja huvikaitse

- kaasamine
- huvikaitse
- strateegiline partnerlus
- rahastamise korrastamine
- annetuste kogumine
- koostöö ettevõtjatega

Aktiivne elanik

- kodanikuharidus
- vabatahtlik tegevus
- annetamine

Mõjusad ja võimekad vabaühendused

- toetused vabaühendustele (KÜSK)
- tugiteenused vabaühendustele (MAK MTÜ)
- sotsiaalne ettevõtlus
- (avalike) teenuste osutamine vabaühenduste poolt

Läbiv teema: Soodne tegutsemiskeskond (uuringud, õiguskeskkond, digilahendused)

Mõttetalgute eesmärk

- tuleviku kodanikuühiskonna programmi kujundamiseks sisendi kogumine
- tänase kodanikuühiskonna mõju ja arengute nähtavaks toomine
- võtmeküsimuste tagasisidestamine ja võimalike lahenduste väljapakkumine

Tänane sõiduplaan

- Sissejuhatus ja tausta avamine
- Peatus 1 - tänase kodanikuühiskonna jalajälg
- Peatus 2 - takistuste org ja võimaluste meri

Arutelud teemadel:

- aktiivne elanik
  - tõhus poliitika kujundamine ja huvikaitse
  - mõjusad ja võimekad vabaühendused
  - sidus ja kaasav kodanikuühiskond
- Peatus 3 - tuleviku jalajälg
  - Kokkuvõte ja edasised sammud

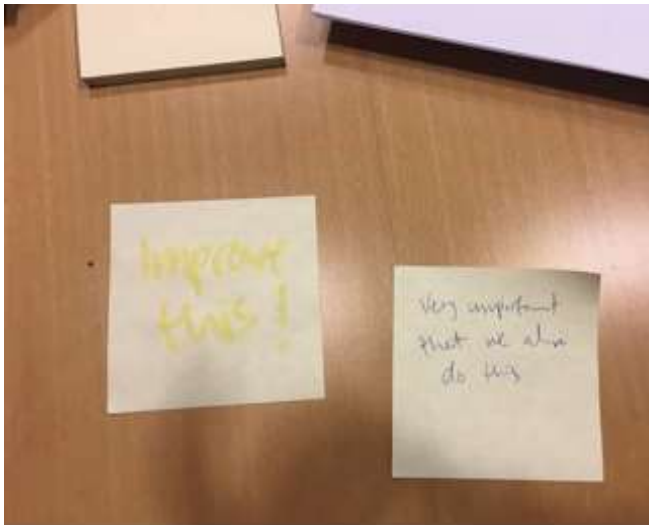

Vestluste hea tava

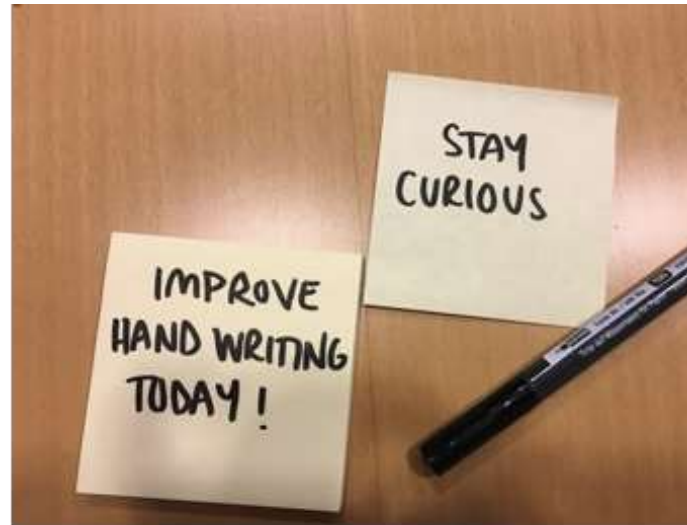
- Keskendu olulisele
- Räägi selgelt ja avatult
- Kuula tähelepanu ja lugupidamisega
- Jaga oma teadmisi ja kogemusi
- Muuda mõtted selgelt ja arusaadavalt nähtavaks

talleta selgelt

EI

JAA

Peatus nr 1

Meie tänase kodanikuühiskonna jalajälg

Peatus 1 - tänase kodanikuühiskonna jalajälg

“POSTKAART KOLLEGILE: HEA....”

Saad oma healt välispartnerilt palve saata talle postkaart. Ta on äärmiselt uudishimulik ja soovib teada:

Kuidas elab kodanikuühiskond Sinu kogukonnas ehk mille üle tunned sa tõeliselt head meelt?

Milline algatus, idee või saavutus on hea näide täna toimivast kodanikuühiskonnast?

- Võta postkaardi kirjutamiseks aega 4 minutit.
- Ole valmis postkaardi sisu osalejatega jagama.

Jalajälg

Jaga oma lauakaaslastega:

- lühidalt, kes sa oled, kust sa tuled?
- millest oma väliskolleegile kirjutad.
- Võtke ühiselt aega 5 minutit.

Jalajälg

Jaga suures ringis:

- lühidalt, kes sa oled, kust sa tuled?
- millest oma väliskolleegile kirjutad.

Peatus nr 1

Meie tänase kodanikuühiskonna jalajälg

Tänase kodanikuühiskonna jalajälg

Marten jagab

Tänase kodanikuühiskonna arengukava
(2015-2020) olulisimad saavutused

SISEMINISTEERIUM

Peatus nr 2

Takistuste org ja võimaluste meri

Peatus 2: takistuste org ja võimaluste meri

Arutelud teemadel:

- aktiivne elanik
- tõhus poliitika kujundamine ja huvikaitse
- mõjusad ja võimekad vabaühendused
- sidus ja kaasav kodanikuühiskond

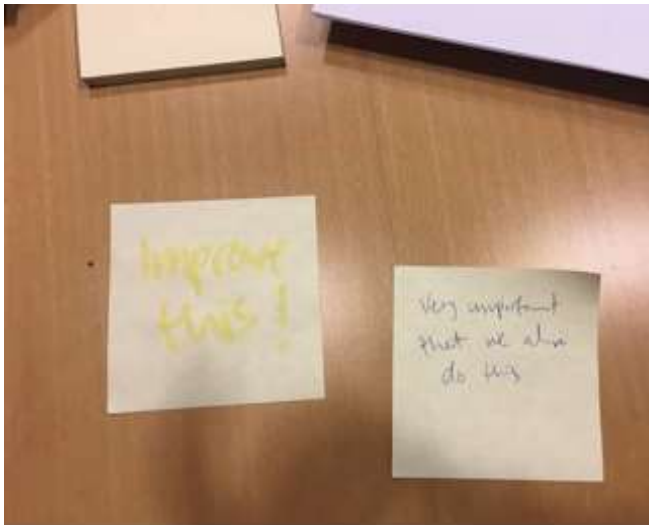

Väike meeldetuletus vestluste hea tava

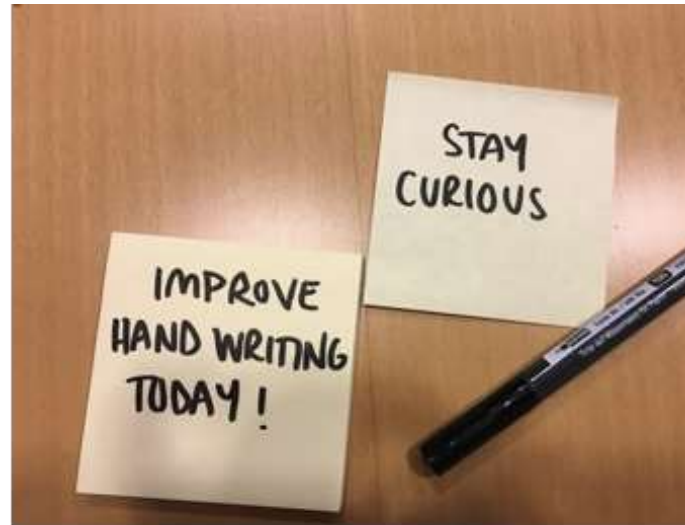
- Keskendu olulisele
- Räägi selgelt ja avatult
- Kuula tähelepanu ja lugupidamisega
- Jaga oma teadmisi ja kogemusi
- Muuda mõtted selgelt ja arusaadavalt nähtavaks

Talleta selgelt

EI

JAH

Arutelud

- **Samm 1:**

Käi ringi, tutvu arutelu teemade ja küsimustega.

Pane kirja oma esialgsed mõtted **vaikides** paberile kirjutades.

6 min

- **Samm 2:**

Vali nüüd aruteluteema, mis Sind kõige enam kõnetab ja kuhu oled valmis sügavamalt keskendumas.

Hea, kui saame iga laua ümber võrdne arv huvilisi.

Andke antud ajaraamis endast parim arutlemaks kõikide lehel olevate küsimuste üle.

- 25 min

Samm 3: teeme kokkuvõtteid

- Meie rääkisime...
- Kõige teravamalt tuli esile...
- Teeme ettepaneku...

Arutelud

- **Samm 1:**

Vali aruteluteema, mis Sind kõige enam kõnetab ja kuhu oled valmis sügavamalt keskenduma.

Hea, kui saame iga laua ümber võrdne arv huvilisi.

Andke antud ajaraamis endast parim arutlemaks kõikide lehel olevate küsimuste üle.

- 25 min

Samm 2

Käi ringi, tutvü kirjapanduga.

Täienda:

- pane kirja oma täiendavad mõtted otse paberile kirjutades või märkmepaberiga sobivasse kohta kinnitades.

7 min

SISEMINISTEERIUM

Samm 3: teeme kokkuvõtteid

- Meie rääkisime...
- Kõige teravamalt tuli esile...
- Teeme ettepaneku...

Peatus nr 3

Tuleviku jalajälg

Peatus 3: tuleviku jalajälg

Kujutage ette, et Sinu / Teie postkasti potsatab maineka ajakirja “Hea kodanik” uus number aastal 2030.

- Selle esikaanel on artikkel, mis tutvustab kodanikuühiskonna viimase kümnendi olulisimaid arenguid ja peadpööritavaid käekäiku.
  - Millisest kodanikuühiskonnast see artikkel siis räägib?
  - Millised pealkirjad, rõhuasetused esikaanelt vastu vaatavad?
- Ära hoia tagasi, vaid lase mõtetel julgelt tulevikku rännata.
- Võta aega 10 minutit esikaane kujundamiseks olemasolevaid töövahendeid kasutades.

Milline on tuleviku jalajälg?

Kuidas edasi?

Start

aprillis 2018

- ülevaade olukorrast
- üldised kitsaskohad
- piirkondlikud mõttetalgud

Võimalikud lahendused

- programmi koostamine
- programmi avaldamine

Finiš
nov 2019

SISEMINISTEERIUM

Ole meiega kaasas!

siseministeerium.ee/kodar2030

Marten Lauri

Programmi koostamise eestvedaja

marten.lauri@siseministeerium.ee

612 5203

SISEMINISTEERIUM

Suur aitäh!

